

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 27 lutego 2009 r.

DOLiS/DEC-141/09

Dot. DOLiS-440-387/08

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2 w zw. z art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego ze skargi st. chor. szt. Pana X zam. w (...) dotyczącej przetwarzania danych osobowych dotyczących jego stanu zdrowia przez Dowódcę Jednostki Wojskowej w (...) oraz przez Dowódcę Brygady Lotnictwa Marynarki Wojennej w (...),

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga st. chor. szt. Pana X zam. w (...), zwanego dalej również Skarżącym, dotycząca przetwarzania danych osobowych dotyczących jego stanu zdrowia przez Dowódcę Jednostki Wojskowej (...) w (...) oraz przez Dowódcę Brygady Lotnictwa Marynarki Wojennej w (...). Zdaniem Skarżącego Dowódca Jednostki Wojskowej (...) w (...) niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), udostępnił jego dane o stanie zdrowia w postaci orzeczeń lekarskich Wojskowej Komisji Morsko – Lekarskiej w (...) o numerach: 4462/3/2005, 2670/3/2005 i 173/3/2005, oraz danych o przebiegu zwolnień lekarskich radcy prawnemu Jednostki Wojskowej (...) w (...) Panu Józefowi (...), „który w celach prywatnych posłużył się nimi przed Wojskowym Sądem Okręgowym w (...) w sprawie So 49/04 (obecnie So 30/07)”, gdzie Skarżący występuje jako

pokrzywdzony. Skarga st. chor. szt. Pana X dotyczyła również Dowódcy Brygady Lotnictwa Marynarki Wojennej w (...) za brak właściwego nadzoru nad procesem przetwarzania jego danych osobowych (w tym o stanie zdrowia) w podległej służbowo jednostce wojskowej w (...).

Ze skargi wynikał, że od dnia 10 lutego 2005 r. przed Wojskowym Sądem Okręgowym w (...) toczyła się sprawa karna z oskarżenia st. chor. szt. Pana X wobec kmr Reginalda (...) – Dowódcy Jednostki Wojskowej (...) w (...) i por. Mariana (...) Dowódcy Kompanii z tej jednostki. Obrońcą z wyboru ww. oskarżonych od początku do 3 kwietnia 2006 r. był Pan Józef (...). Według Skarżącego we wrześniu 2005 r. Pan Józef (...) zwrócił się telefonicznie do Jednostki Wojskowej (...) w (...) o informacje dotyczące Skarżącego celem wykorzystania ich w ww. procesie. Jak wynika z treści skargi oraz załączonych do niej kopii dowodów w dniu 30 września 2005 r. Dowódca jednostki w (...) przesłał faksem Panu Józefowi (...) informacje dotyczące Skarżącego w zakresie przebiegu zwolnień oraz orzeczenia o nr: 4462/3/2005, 173/3/2005, 2670/3/2005 Wojskowej Komisji Morsko – Lekarskiej w (...). Otrzymane dokumenty Pan Józef (...) przekazał wraz z zażaleniem na odmowę przyjęcia środka odwoławczego w postaci zażalenia z dnia 18 sierpnia 2005 r. do WSO w (...) w dniu 27 października 2005 r.

W toku postępowania administracyjnego wszczętego w wyniku powyższej skargi odebrano pisemne wyjaśnienia od Dowódcy Jednostki Wojskowej nr (...) w (...) oraz Dowódcy Brygady Lotnictwa Marynarki Wojennej w (...). Dowódca Jednostki Wojskowej nr (...) wyjaśnił, że przesłanie danych osobowych st. chor. szt. Pana X Panu Józefowi (...) odbyło się „z tego co pamiętam na wyraźne polecenie przełożonego” a z uwagi na fakt, iż wówczas Pan Józef (...) zabezpieczał obsługę prawną Dowódcy Brygady Lotnictwa Marynarki Wojennej „nie widział przeciwwskazań”, aby przedmiotowe dane przesłać zgodnie z poleceniem, gdyż mogły być one wykorzystywane i przetwarzane przez przełożonego do celów służbowych.

Pismem z dnia 4 sierpnia 2008 r. kmr por. Mariusz (...) działający w zastępstwie Dowódcy Brygady Lotnictwa Marynarki Wojennej (...) stwierdził jednak, że „nie potrafi odpowiedzieć”, czy i na jakiej podstawie były udostępnione dane osobowe st. chor. szt. Pana X przez kmr Krzysztofa (...). Kmr por. Mariusz (...) wskazał ponadto, iż nic mu nie wiadomo o przekazywaniu osobom nieuprawnionym danych osobowych st. chor. szt. Pana X z Dowództwa Brygady Lotnictwa Marynarki Wojennej a w przedmiotowym okresie czasu Teczka Akt Personalnych st. chor. szt. Pana X zgodnie z obowiązującymi przepisami winna bowiem znajdować się w Dowództwie Brygady Lotnictwa Marynarki Wojennej, jednak w związku z licznymi prowadzonymi postępowaniami dotyczącymi osoby Skarżącego, w dniu 21 stycznia 2005 r. została przesłana do Oddziału Personalnego Dowództwa MW. Następnie znajdowała się w Departamencie (...) MON oraz w Wojskowym Sądzie Okręgowym w (...) a do Dowództwa Brygady Lotnictwa MW przedmiotowa Teczka Akt Personalnych zwrócona została dopiero w dniu 11 lutego 2008 r. Po tej dacie do owej teczki włączono orzeczenie Wojskowej Komisji Morsko-Lekarskiej w (...) Nr 173/3/2005 z dnia 16 sierpnia 2008 r. Pozostałe orzeczenia lekarskie st. chor. szt. Pana X nie zostały włączone do jego Teczki Akt Personalnych, ponieważ nie zostały przesłane do Dowództwa Brygady Lotnictwa MW.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych został ponadto poinformowany, że zwolnienia lekarskie żołnierzy zawodowych nie znajdują się w ich Teczkach Akt Personalnych, lecz przechowywane są w jednostkach wojskowych, w których pełnią oni służbę wojskową. W przedmiotowych wyjaśnieniach wskazano również, że Pan Józef (...) nie był pełnomocnikiem Dowódcy Brygady Lotnictwa MW, lecz jedynie obrońcą kmr Reginalda (...) oskarżonego z oskarżenia prywatnego st. chor. szt. Pana X. Wyjaśniono jednak, że w tym czasie Pan Józef (...) świadczył również pomoc prawną na rzecz Jednostki Wojskowej (...) w (...) oraz jednostek pozostających na jej logistycznym zaopatrzeniu na podstawie umów cywilno-prawnych zawartych z Dowódcą Jednostki Wojskowej (...) a z uwagi na fakt, iż Dowództwo Brygady Lotnictwa MW pozostawało (i pozostaje) na zaopatrzeniu logistycznym ww. jednostki, Pan Józef (...) świadczył również pomoc prawną na rzecz Dowództwa Brygady Lotnictwa MW. Dowódca Brygady Lotnictwa MW jest bowiem przełożonym Dowódców Jednostki Wojskowej (...) i Jednostki Wojskowej(...). Wskazano również, że Pan Józef (...) nie był radcą prawnym Jednostki Wojskowej (...) i nie był zatrudniony na etacie radcy prawnego w Jednostce Wojskowej (...). Kmr por. Mariusz (...) wskazał również, że nic mu nie wiadomo na temat wniosku Pana Józefa (...) do Dowódcy JW (...) o udostępnienie danych osobowych i w związku z tym nie może udostępnić jego kopii.

Mając na uwadze powyższe należy przede wszystkim wskazać, że dane osobowe dotyczące stanu zdrowia w świetle ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), mają status danych szczególnie chronionych i co do zasady wobec nich zachodzi zakaz ich przetwarzania. Zgodnie bowiem z art. 27 ust. 1 tej ustawy zabrania się przetwarzania danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym oraz danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym. Odstępstwa od tej zasady wymienione są enumeratywnie w art. 27 ust. 2 ustawy. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstaw do przyjęcia, iż udostępniając dane osobowe st. chor. szt. Pana X Panu Józefowi (...) kmr Krzysztof (...) legitymował się którąkolwiek z przesłanek z art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych. W szczególności nie można mówić o tym, aby udostępniając dane Skarżącego kmr Krzysztof (...) dysponował zgodą st. chor. szt. Pana X na takie udostępnienie (pkt 1) oraz, że przepis szczególny innej ustawy nie zezwalał na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby Skarżącego (pkt 2). Nie ma również wątpliwości, że pozostałe przesłanki z art. 27 ust. 2 ustawy także nie zostały w niniejszej sprawie spełnione. Podkreślić należy przy tym, że okolicznością prawnie uzasadniającą udostępnienie danych Panu Józefowi (...) nie może być fakt, iż świadczył on w momencie udostępnienia danych „pomoc prawną na rzecz Jednostki Wojskowej (...) w(...)”. Nadmienić wystarczy, że w sprawie, w związku z którą udostępniono Panu Józefowi (...) dane osobowe st. chor. szt. Pana X stroną nie była ta jednostka wojskowa ani jej dowódca ale kmr Reginald (...). W przedmiotowej sprawie bez wątpienia doszło zatem do udostępnienia danych osobowych st. chor. szt. Pana X dotyczących jego stanu zdrowia bez podstawy prawnej Panu Józefowi (...), tj. osobie nieuprawnionej.

Uzasadniając niniejszą decyzję wziąć należy jednak pod uwagę treść art. 18 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie z nim w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności: usunięcie uchybień (pkt 1), uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych (pkt 2), zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe (pkt 3), wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego (pkt 4), zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom (pkt 5), usunięcie danych osobowych (pkt 6). Powyższy przepis legitymuje zatem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do wydawania decyzji administracyjnych w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, ale zarazem – co ważne w niniejszej sprawie - określa treść decyzji jakie organ w takich przypadkach może wydać. Akt ten nie daje jednak Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych prawa do wydania rozstrzygnięcia, które mogłoby niwelować skutki udostępnienia danych osobowych Skarżącego Panu Józefowi (...). Dane te, po pierwsze zawarte były w konkretnych dokumentach, w których treść organ nie może ingerować, a po drugie, udostępnienie danych w tej sprawie miało charakter nieodwracalny. Nie można bowiem teraz skutecznie nakazać Panu Józefowi (...) usunięcia danych osobowych Skarżącego pozyskanych niezgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych, jeżeli dokumenty te zostały włączone do akt postępowania sądowego, na których zawartość i kształt Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie ma żadnego wpływu. Jednocześnie warunkiem wydania decyzji nakładającej na administratora danych jakiegokolwiek obowiązku jest istnienie stanu naruszenia przepisów dotyczących ochrony danych osobowych w dniu jej wydania. W tej sprawie udostępnienie danych miało charakter incydentalny, jednostkowy a nie jest procesem, praktyką, którą należałoby przerwać jako naruszającą przepisy prawa.

Zauważyć dodatkowo należy, że zgodnie z art. 19 ustawy o ochronie danych osobowych w razie stwierdzenia, że działanie lub zaniechanie kierownika jednostki organizacyjnej, jej pracownika lub innej osoby fizycznej będącej administratorem danych wyczerpuje znamiona przestępstwa określonego w ustawie, Generalny Inspektor kieruje do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, dołączając dowody dokumentujące podejrzenie. W niniejszej sprawie w ocenie organu zachodzą przesłanki odpowiedzialności osoby (osób) odpowiedzialnych za udostępnienie danych osobowych szczególnie chronionych Skarżącego osobie nieuprawnionej z art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych, zgodnie z którym kto administrując zbiorem danych lub będąc obowiązany do ochrony danych osobowych udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich osobom nieupoważnionym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (ust. 1). Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku (ust. 2). Zauważyć jednak należy, iż postępowanie przygotowawcze dotyczące bezprawnego ujawnienia osobie trzeciej danych osobowych Skarżącego już zostało wszczęte z zawiadomienia st. chor. szt. Pana X, o czym Skarżący informował Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w toku niniejszego postępowania. W związku z powyższym bezzasadne jest kierowanie zawiadomienia o tej samej treści obecnie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Zaznaczyć jednak należy, iż korzystając z uprawnień zagwarantowanych w art. 17 ustawy o ochronie danych osobowych Generalny

Inspektor Ochrony Danych Osobowych zdecydował o wystąpieniu do Ministra Obrony Narodowej z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do osób odpowiedzialnych za udostępnienie danych osobowych st. chor. szt. Pana X osobie trzeciej sprzecznie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych w zw. z art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).